

Соціальна захищеність ветеранів в Україні:

анотований бібліографічний список

2025. – Вип. 12 (грудень). – 43 с.

(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

1. **Адаптивний одяг для військовослужбовців із пораненими кінцівками: закордонний та вітчизняний досвід** [Електронний ресурс] / Лариса Краснюк, Олена Луцевська, Олександр Троян, Людмила Буханцова, Олеся Дітковська // Вісн. Хмельниц. нац. ун-ту. Серія : Техн. науки. – 2025. – Т. 355, № 4. – С. 252-263. *Зазначено, що адаптивний одяг відіграє важливу роль у соціалізації осіб із пораненими кінцівками, пропонуючи їм функціональний, практичний, зручний та естетично привабливий одяг. Одним із завдань дослідження було виготовлення адаптивного одягу для військовослужбовців із пораненими кінцівками. Вказано, що цей одяг має спеціальні регульовані отвори із застібками Velcro, що дозволяє підлаштовувати його під різні потреби, форми та розміри тіла, створюючи таким чином адаптивний дизайн, що відповідає широкому спектру потреб користувачів.* Текст:

<https://heraldts.khmnpu.edu.ua/index.php/heraldts/article/view/1709/1889>

2. **Бережна Д. Без промисловості неможлива відбудова України: як Метінвест долає кадрові виклики** [Електронний ресурс] / Дар'я Бережна // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 21 листоп. — Електрон. дані. *Зазначено, що від початку повномасштабної війни Україна зіткнулася з критичним дефіцитом кваліфікованих кадрів, нестача людей у промисловості прямо впливає на економіку та розвиток її основних галузей, адже одна людина в металургії створює ще вісім робочих місць у суміжних секторах. Розглянуто, які кадрові виклики постали перед галуззю та що саме робить «Метінвест» для залучення й утримання співробітників. Вказано, що Група скоротила терміни професійних програм, зробивши їх максимально практичними та*

орієнтованими на навчання прямо на робочому місці. Головний інструмент для залучення кадрів — гірничо-металургійний університет «Метінвест Політехніка», що пропонує здобути інженерно-технічну вищу освіту за 19 програмами бакалаврату, 21 — магістратури та 5 напрямами аспірантури, а також пройти курси підвищення кваліфікації та тренінги. Наголошено, що компанія працює не лише зі своїми демобілізованими співробітниками, а й з іншими військовими, що повертаються з фронту. «Метінвест» пропонує захисникам безплатне перенавчання, підвищення кваліфікації, пільгові умови вступу до «Метінвест Політехніки», соціальну адаптацію. Крім того, ветерани можуть пройти фізичну та психологічну реабілітацію коштом компанії, а колективи навчають взаємодії з демобілізованими колегами. На кожному підприємстві «Метінвесту» працюють фахівці, які відповідають за реінтеграцію ветеранів. Текст: <https://focus.ua/uk/economics/732189-bez-promislovosti-nemozhлива-vidbudova-ukrajini-yak-metinvest-dolaye-kadrovi-vikliki>

3. **Бережна Д. Головна енергія компанії – це люди: як ДТЕК підтримує своїх робітників** [Електронний ресурс] / Дар'я Бережна // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 24 листоп. — Електрон. дані. Зазначено, що в компанії ДТЕК близько 55 тис. працівників, які щодня тримають світло і забезпечують ним мільйони українців навіть у найскладніших умовах. Вже 15 років Академія ДТЕК формує кадровий резерв і допомагає закривати до 80 % управлінських вакансій внутрішніми силами; до її складу входить 10 філій у різних регіонах України. За цей час вони побудували потужну систему корпоративної освіти: від виробничих навчальних центрів до відкритих програм для менеджерів і технічних фахівців. Також співпрацюють із провідними бізнес-школами світу і впроваджують інноваційні підходи. ДТЕК створив мережу дуальної освіти спільно з понад 30 університетами України. За цією моделлю студенти 40 % часу навчаються, а 60 % — проходять практику на підприємствах компанії, отримуючи зарплатню й соціальні гарантії. Крім того в компанії працює програма «Ти

як?», створена у партнерстві з Координаційним центром із психічного здоров'я; діє мережа корпоративних психологів, які проводять індивідуальні та групові консультації, тренінги й просвітницькі заходи; регулярно відбуваються вебінари з ментального здоров'я, де фахівці діляться практичними порадами щодо подолання стресу, тривожності та відновлення енергії. Програма підтримки ветеранів також є одним із ключових напрямів ДТЕК; на сьогодні побудовано комплексну систему, яка допомагає їм повернутися до цивільної роботи. Текст: <https://focus.ua/uk/ukraine/733185-golovna-energiya-kompaniji-ce-lyudi-yak-dtek-pidtrimuye-svoji-robitnikiv>

4. **Будова Я. Виплати сім'ям загиблих: актуальна судова практика** [Електронний ресурс] / Яна Будова // Юрид. практика. – 2025. – 3 груд. — Електрон. дані. Проаналізовано судову практику з питань виплати одноразової грошової допомоги (ОГД) у разі загибелі військовослужбовця. Висвітлено відповідну нормативно-правову базу та умови й розміри виплат, а також визначено категорії судових спорів щодо виплати ОГД. Резюмовано, що судова практика продовжує розвиватися, формуючи підходи до нових категорій спорів, окрім того, і законодавство зазнає змін, спрямованих на більшу визначеність процедур і розширення гарантій для сімей загиблих захисників України. Підсумовано, що вже зараз наявний широкий інструментарій для захисту прав на ОГД, який, ймовірно, буде тільки розширюватись і надалі. Текст: <https://pravo.ua/vyplaty-sim-iam-zahyblykh-aktualna-sudova-praktyka/>

5. **Буняк В. «Путівник всетурботою»: в Україні запустили онлайн-платформу про догляд за маломобільними людьми** [Електронний ресурс] / Валерія Буняк // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 8 груд. – Електрон. дані. Зазначено, що в Україні запустили онлайн-платформу по догляду за маломобільними людьми «Путівник всетурботою». Про це повідомила комунікаційна команда авторів проєкту, ініціативи «Всетурбота», що розвиває в Україні медико-соціальну допомогу вдома та підтримує маломобільних людей і їхніх доглядальників. Платформа містить

поради від самих доглядальників про те, як полегшити догляд вдома за маломобільною людиною, як облаштувати безпечний простір і як самому доглядальнику зберігати сили та внутрішній ресурс. Інформація структурована за темами, як-от безпека вдома, харчування, гігієна, рух і профілактика ускладнень, взаємодія з медичними та соціальними службами, емоційна стійкість. Акцентовано, що проєкт «Путівник всетурботою» створений ініціативою «Всетурбота», що розвиває в Україні медико-соціальну допомогу вдома, та реалізується компанією «One Health» у межах Українсько-швейцарського проєкту «Діємо для здоров'я» за підтримки Посольства Швейцарії в Україні. Текст:

<https://cs.detector.media/infospace/texts/186634/2025-12-08-putivnyk-vseturbotoyu-v-ukraini-zapustily-onlayn-platformu-pro-doglyad-za-malomobilnymy-lyudmy/>

6. **Верховна Рада створила ТСК для розслідування можливих фактів незаконної забудови** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 4 груд. — Електрон. дані. Йдеться про ухвалення Верховною Радою України (ВР України) 04.12.2025 в цілому проєкту Постанови №13357 про утворення Тимчасової слідчої комісії (ТСК) з розслідування можливих фактів незаконної забудови, самовільного зайняття земельних ділянок, самовільного будівництва, зловживань та неефективного використання коштів і майна, що перебуває в управлінні суб'єктів управління об'єктами державної та комунальної власності, які зумовили появу об'єктів незавершеного житлового будівництва, що призводить до порушення конституційного права на житло військовослужбовців Збройних Сил України (ЗСУ), інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення, членів їх сімей та внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Окреслено завдання ТСК, серед яких: розслідування порушень містобудівного та земельного законодавства, пов'язаних із незаконною забудовою, самовільним будівництвом і неефективним управлінням державним та комунальним майном; аналіз роботи органів влади та

місцевого самоврядування, відповідальних за регулювання містобудування, експлуатацію інженерних мереж і надання комунальних послуг, а також встановлення можливих зловживань або фактів корупції; вивчення причин появи об'єктів незавершеного житлового будівництва та напрацювання пропозицій щодо завершення їх зведення для забезпечення житлом ВПО, військових та інших категорій громадян тощо. Текст: <https://pravo.ua/verkhovna-rada-stvoryla-tsk-dlia-rozsliduvannia-nezakonnoi-zabudovy-ta-porushen-u-sferi-derzhavnoi-i-komunalnoi-vlasnosti/>

7. Ветеран з Вінниччини здобув «золото» та «бронзу» на Іграх Ветеранів 2025 [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 груд. [№ 484]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що фінальні змагання з настільного тенісу в межах Ігор Ветеранів 2025 зібрали учасників із різних регіонів України. Повідомлено, що Вінниччину на турнірі представляв Микола Єрьомін із Томашпільської громади, який у одиночному розряді посів третє місце, здобувши чотири перемоги у шести матчах, а в парному розряді став чемпіоном. Це не перші успіхи Миколи: раніше він здобував перемоги з настільного тенісу та займав призові місця з шахів і шашок на обласних змаганнях серед ветеранів війни «Незламні Вінниччини». Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388905>

8. Ветерани в українському бізнесі: представлено звіт [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2025. – 15 груд. – Електрон. дані. Зазначено, що Європейська Бізнес Асоціація в партнерстві з консалтинговою компанією «DataDriven Research & Consulting» представила звіт «Ветерани в українському бізнесі: стратегічні підходи до реінтеграції та управління змінами». Дослідження вперше системно описує, як українські компанії адаптують свої політики та кадрові практики для підтримки ветеранів, що повертаються до цивільного життя. Згідно з результатами, 85 % опитаних компаній уже мають у складі працівників-ветеранів, переважно у частці до 5 % персоналу. Понад дві третини компаній запровадили освітні програми чи тренінги з адаптації, а понад половина розробили окремі внутрішні політики

або програми підтримки. Водночас лише у частини великих підприємств існує спеціальна посада чи підрозділ, відповідальний за реінтеграцію ветеранів (здебільшого ці функції виконують HR або CSR-фахівці). Окрему увагу звіт приділяє підтримці родин ветеранів, а також політиці пам'яті – системним практикам вшанування загиблих співробітників, що формують культуру вдячності та поваги всередині компаній. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/veterani-v-ukrayinskomu-biznesi-predstavleno-zvit.html>

9. Використання активів для розвитку ветеранського бізнесу: відбувся круглий стіл [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2025. – 1 груд. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 26.11.2025 в Києві відбувся круглий стіл із питань використання злочинних активів для підтримки відновлення ветеранів і розвитку ветеранського бізнесу, який організувало адвокатське об'єднання «Globa&Globa». Учасники заходу, зокрема, обговорили правові, економічні та соціальні механізми використання арештованих, конфіскованих і підсанкційних активів осіб, пов'язаних із державою-агресором, для реабілітації та соціально-економічної реінтеграції ветеранів, а також підтримки ветеранського підприємництва. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/vikoristannya-aktiviv-dlya-rozvitku-veteranskogo-biznesu-vidbuvsya-krugliy-stil.html>

10. Військові тримають марку навіть після важких поранень [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 5 груд. [№ 487]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що чернівецький міський голова Роман Клічук зустрівся з командою «Сталь Буковина» – ветеранами, які надихають своїм ставленням до спорту і незламним духом. «Нещодавно вони гідно представили наше місто на першому Кубку з амфутболу, який відбувся у Чернівцях. Там спортсмени з різних міст України зішлись на полі, щоб продемонструвати характер і бажання перемагати. Приємно було отримати подяку за сприяння розвитку амфутболу. Вдячний спортсменам за внесок у спортивне життя Чернівців»,

– зазначив очільник Чернівців у ході зустрічі. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389049>

11. **Вінниччина: соціально-психологічною підтримкою ветеранів охоплено майже 100 родин** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 17 груд. [№ 494]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у 2025 р. на базі санаторію «Медичний центр реабілітації залізничників» у Хмільнику майже 100 сімей ветеранів Вінниччини пройшли програму соціально-психологічного відновлення. Учасники програми мали різний досвід війни та наслідки травм, від фізичних поранень до глибоких психологічних проблем. Протягом семи днів сім'ї працювали з мультидисциплінарною командою: психологи проводили групові та індивідуальні заняття, а соціальні фахівці допомагали зорієнтуватися у доступних послугах і підтримці на рівні громад. Паралельно проводилося фізичне відновлення через лікувальні та оздоровчі процедури.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389309>

12. **Віцеспікерка Олена Кондратюк: Парламент прийняв за основу законопроект про щоденну Хвилину мовчання** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 18 груд. [№ 495]. – Електрон. дані. *Як повідомила Заступниця Голови Верховної Ради України (ВР України) Олена Кондратюк, ВР України ухвалила у першому читанні законопроект № 14144 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вшанування пам'яті співвітчизників, які загинули внаслідок збройної агресії російської федерації», що регламентує проведення щоденної Хвилини мовчання о 9-ій ранку. Представляючи законопроект у сесійній залі, О. Кондратюк зазначила, що не тільки народні депутати є авторами ініціативи. «Це законопроект Ірини Цибух. Героїні України помертню, госпітальєрки, дівчини, якій назавжди залишилося 25. Вона почала переосмислювати культуру пам'яті і культуру вшанування загиблих», – зазначила Віцеспікерка. За її словами, це також законопроект активістів із громадської організації «Вшануй», які займаються*

популяризацією Хвилини мовчання щодня о 9-й ранку. «Це законопроект тисяч мам і тат, дружин, чоловіків, сестер і братів, дітей, які лишилися сиротами. Їм так важливо відчувати, що смерть їхньої близької людини була не даремною» — додала О. Кондратюк. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389320>

13. Впроваджуємо доступність цифрових сервісів для всіх категорій громадян [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. — 2025. — 9 груд. [№ 488]. — Електрон. дані. Повідомлено, що 5 грудня Кабінет Міністрів України (КМ України) подав до Верховної Ради України (ВР України) проєкт Закону «Про цифрову доступність в Україні» (реєстр. № 14278). Відповідно до пояснювальної записки, законопроект розроблено з метою створення ефективного механізму для забезпечення цифрової доступності електронних інформаційних ресурсів, онлайн-ресурсів та електронних послуг для всіх осіб, зокрема з функціональними порушеннями або інвалідністю. Зазначено, що документ підготовлено відповідно до зобов'язань України за Угодою про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС). Він визначає обов'язок державних органів та інших установ забезпечити доступності веб-сайтів, мобільних додатків та електронних сервісів. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389089>

14. Гал І. Шість пунктів: у Берліні розробили план гарантій безпеки для України [Електронний ресурс] / Ірина Гал // Fakty.ua : [вебсайт]. — 2025. — 16 груд. — Електрон. дані. Зазначено, що на тлі переговорів української та американської делегацій у Берліні європейські лідери оприлюднили спільну заяву, зазначивши про «значний прогрес у зусиллях Президента США Дональда Трампа щодо забезпечення справедливого та міцного миру в Україні», а також наголосивши на «тісному зближенні позицій США, України та Європи». У документі, опублікованому на сайті Бундестагу, вказано, що лідери США і європейських країн зобов'язалися працювати разом над наданням надійних гарантій безпеки та заходів підтримки економічного відновлення для України в контексті угоди щодо

припинення війни. Розглянуто низку зобов'язань, які готові взяти на себе партнери. Президент України Володимир Зеленський, який брав участь у переговорах у Берліні, спілкуючись із пресою, зазначив, що американська сторона зацікавлена у «швидкому завершенні» процесу, тоді як для українців важлива «якість цієї швидкості». Одне з основних питань — забезпечення безпеки. За словами глави держави, обговорюється питання про гарантії, подібні до ст. 5 НАТО, які ще має затвердити Конгрес США; загалом, Україна розраховує на затвердження п'яти документів. Та додав, що для повоєнного відновлення країни та повернення біженців необхідні компенсації. Наразі йдеться про суму 70 — 80 млрд доларів, також зовнішня підтримка потрібна сім'ям загиблих Героїв. Текст: <https://fakty.ua/464521-shest-punktov-v-berline-razrabotali-plan-garantij-bezopasnosti-dlya-ukrainy>

15. **Гірак Г. Комунальні послуги: хто з українців може за них не платити** [Електронний ресурс] / Галина Гірак // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 2 груд. — Електрон. дані. Вказано, що нарахування плати за деякі комунальні послуги не здійснюється, якщо житло знищене чи стало непридатним для проживання внаслідок бойових дій. Якщо внутрішньо переміщені особи (ВПО) з прифронтової території винаймають житло, вони мають платити за комуналку. Проте, якщо вони мешкають у житлі, яке їм надали безплатно на державному чи комунальному рівні – все залежить від конкретної програми. Людям, які подали заяву, що виїхали в інший регіон / за кордон, залишивши своє житло, мають зменшити / відмінити оплату за ЖКП. У прифронтових громадах інколи місцева влада сама ухвалює рішення щодо платіжок у таких випадках. Пільги з оплати комуналки надають пенсіонерам, які працювали в сільських бюджетних організаціях. Зазначено, що найбільшу частку пільговиків становлять ветерани війни (учасники бойових дій (УБД), особи з інвалідністю внаслідок війни трьох груп, члени сімей загиблих військовослужбовців і ветеранів). Пільги також мають: особи, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС (I та II категорії); ветерани військової служби, органів внутрішніх справ, ДСНС, податкової

поліції й інших силових структур; багатодітні родини. З'ясовано, як не потрапити до боргової ями через комунальну заборгованість. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4837143-komunalni-posluhy-khto-z-ukraintsiv-mozhe-za-nykh-ne-platyty>

16. **Гірак Г. Оренду житла виведуть із тіні: які податки заплатять українці** [Електронний ресурс] / Галина Гірак // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 9 груд. — Електрон. дані. Вказано, що цю тему обговорили в Києві під час круглого столу з питань удосконалення ринку оренди приватного житла в Україні та впровадження інструментів державної підтримки населення, організованого за підтримки Світового Банку та Міжнародної організації з міграції (МОМ). У парламенті дійшли висновку, що рішенням, яке дозволить вивести ринок оренди з «сірої зони», буде зменшення податкового навантаження - попри те, що в умовах війни воно є непопулярним. За словами голови Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку і містобудування Олени Шуляк, під час доопрацювання в Комітеті до другого читання законопроекту № 12377 «Про основні засади житлової політики», найбільш дискусійною була норма щодо обов'язкової офіційної реєстрації всіх договорів оренди житла в спеціальній цифровій системі. Другим аспектом прозорого ринку оренди визнали впорядкування роботи фахівців із нерухомості. Розглядається і питання можливого звільнення від податків при здачі житла внутрішньо переміщеним особам (ВПО), учасникам бойових дій (УБД) та іншим вразливим категоріям населення. Депутатка додала, що ухвалення законопроекту очікується до кінця поточного року, оскільки це дедлайн програми «Ukraine Facility». Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4839067-orendu-zhytla-vyvedut-iz-tini-yaki-podatky-zaplatiat-ukraintsi>

17. **Гірак Г. Цифрова міграція: чому трудову книжку слід перевести в електронний формат** [Електронний ресурс] / Галина Гірак // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 16 груд. — Електрон. дані. Зважаючи

на те, що, згідно з Законом України № 1217 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обліку трудової діяльності працівника в електронній формі», до 10.06.2026 всі дані з паперових трудових книжок мають бути внесені до цифрового Реєстру застрахованих осіб, наведено роз'яснення представників громадської організації «Трудові ініціативи», щодо ключових питань «цифрової міграції». Вказано, що повинен зробити працівник або роботодавець для оцифрування трудової книжки. Розглянуто ситуацію, коли йдеться про мобілізованих працівників, які захищають Україну і фізично не можуть виконати свій обов'язок щодо самостійної подачі скан-копій до ПФУ. Ця ситуація вимагає від роботодавця проявити соціальну ініціативу, бо якщо роботодавець не оцифрує книжки таких працівників, стаж може бути не підтверджений вчасно. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4840747-tsyfrova-mihratsiia-chomu-trudovu-knyzhku-slid-perevesty-v-elektronnyi-format>

18. **Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук повідомив про результати пленарного засідання Верховної Ради України 3 грудня 2025 року** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 4 груд. [№ 486]. – Електрон. дані. *Йдеться про пленарне засідання Верховної Ради України (ВР України) 3 грудня 2025 р., під час якого було ухвалені в цілому проєкт Закону про Державний бюджет України на 2026 рік, проєкт Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення безперервності страхового стажу особи, поновленої на роботі після незаконного звільнення та інші. Також ухвалено за основу проєкт Закону щодо забезпечення права військовослужбовців, ветеранів та звільнених з полону військовополонених на належну медичну допомогу, реабілітацію, протезування (зі скороченням наполовину строку подання пропозицій та поправок).* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388974>

19. **Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук повідомив про результати пленарного засідання Верховної Ради України 4 грудня**

2025 року [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 5 груд. [№ 487]. – Електрон. дані. *Йдеться про пленарне засідання Верховної Ради України (ВР України) 4 грудня 2025 р., під час якого було ухвалено в цілому проєкт Закону про внесення змін до підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо оподаткування податком на додану вартість операції з ввезення на митну територію України товарів для потреб безпеки і оборони (прийнято рішення про невідкладне підписання Закону); проєкт Закону про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та інших законів України щодо оптимізації процесів розшуку осіб, зниклих безвісти, та ідентифікації невпізнаних тіл (останків) під час дії воєнного стану та ін. Також ухвалено постанови: про утворення ТСК з питань розслідування порушень законодавства щодо лікування, реабілітації, протезування військовослужбовців і ветеранів, розслідування фактів завищення вартості та неналежної якості лікарських засобів (з урахуванням зауважень та пропозицій Комітету); про утворення ТСК з питань розслідування злочинів, вчинених збройними формуваннями Російської Федерації проти журналістів та інших працівників суб'єктів у сфері медіа (з редакційними уточненнями Комітету) та низку інших. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388992>*

20. Громади потребують більше кваліфікованих спеціалістів [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2025. – 10 груд. [№ 252]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Міністерство розвитку громад та територій затвердило типову освітню програму підвищення кваліфікації «Фахівець із безбар'єрності», яка стане основою для запровадження нової спеціалізованої підготовки в закладах вищої освіти (ЗВО) з 2026 р. Документ визначає єдині стандарти та вимоги до майбутніх освітніх програм підвищення кваліфікації, які розроблятимуть на її основі. Так ЗВО отримали змогу створювати власні навчальні програми підвищення кваліфікації, адаптуючи їх під себе та обов'язково погоджуючи з Мінрозвитку. Мета програми — збільшити кількість підготовлених фахівців у галузі доступності, які*

зможуть кваліфіковано проводити якісне оцінювання безбар'єрності різних типів будівель і споруд, вимоги до яких істотно відрізняються. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/gromadi-potrebuyut-bilshe-kvalifikovanih-specialis/>

21. **Делегація УГКЦ зустрілася з австралійськими політиками в Сіднеї** [Електронний ресурс] // RISU.ua : [вебсайт]. – 2025. – 12 груд. – Електрон. дані. Подано інформацію, що делегація Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ) на чолі з єпархом Мельбурнським Миколою Бичком і патріаршим економом Любомиром Яворським провела серію зустрічей із провідними політиками штату Новий Південний Уельс (Австралія) у Сіднеї — зокрема з прем'єр-міністром Крісом Міннзом, лідеркою опозиції Келлі Слоун та спікером Греггом Пайпером. Під час цих зустрічей представники УГКЦ проінформували австралійських парламентарів про ситуацію в Україні в умовах тривалої війни, зокрема гуманітарні виклики, питання освіти, насильницького вивезення дітей, стан вразливих груп населення та підтримку ветеранів. Обговорення також торкнулися ролі Церкви в наданні соціальної та гуманітарної допомоги постраждалим від війни, а делегація висловила вдячність за політичну підтримку України й української діаспори в регіоні. Текст: https://risu.ua/delegaciya-ugkc-zustrilasya-z-avstralijskimi-politikami-v-sidneyi_n160907

22. **Держава вибудовує ветеранську політику, не чекаючи завершення війни** [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2025. – 29 листоп. [№ 244]. – Електрон. дані. Як наголосила Прем'єр-міністр України Юлія Свириденко на нараді із представницями Коаліції ветеранських громадських організацій, Україна — перша держава, яка вибудовує цілісну ветеранську політику під час війни, а не після її завершення. Це потребує рішень на основі реального досвіду наших захисників та їхніх родин. На зустрічі представниці Коаліції ветеранських громадських організацій презентували оновлені концепції державної політики щодо ветеранів та їхніх родин. За словами

Ю. Свириденко, після минулої зустрічі в серпні чимало пропозицій уряд уже врахував у проєкті Ветеранського кодексу, який невдовзі буде внесено на розгляд парламенту. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/derzhava-vibudovuye-veteransku-politiku-ne-chekayu/>

23. **Для дітей Героїв організували святкове дійство до Дня Святого Миколая** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 2 груд. [№ 484]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у кінотеатрі «Люм'єр» за ініціативи начальниці обласної військової адміністрації Світлани Онищук розпочався цикл святкових заходів до Дня Святого Миколая. Для 165 дітей загиблих і зниклих безвісти захисників Івано-Франківського району організували тепле святкове дійство з аніматорами, різдвяним фільмом, смаколиками та подарунками. Очільниця області зазначила, що День Святого Миколая малеча чекає з надією та радістю, і дорослі мають створити для дітей щасливі миті навіть у непрості часи. Такі заходи вже стали традицією, а цього тижня понад півтори тисячі дітей із родин Героїв відчують атмосферу свята, турботи й підтримки. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388912>

24. **Доступність починається з нас: у Чернігові відбулась тематична конференція** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 4 груд. [№ 486]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у Чернігові в комунальному некомерційному підприємстві (КНП) «Ветеранський простір» відбулася тематична конференція, присвячена психологічній взаємодії з ветеранами та їхніми родинами. Співорганізатором заходу виступила громадська організація «Ветеранська спільнота України «Серцевір». Зазначено, що участь у конференції взяли фахівці із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб із різних громад області. Під час зустрічі обговорювали ключові психологічні аспекти ефективної комунікації, механізми надання підтримки, реагування на кризові стани та особливості супроводу родин ветеранів. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388972>

25. **Захисники країни — взірець для інших армій світу** [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2025. – 9 груд. [№ 251]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що керівники держави взяли участь в урочистостях до Дня Збройних сил України. Зазначено, що Президент України Володимир Зеленський привітав воїнів, відзначив їх державними нагородами і вручив командирам підрозділів бойові прапори, стрічки почесної відзнаки «За мужність і відвагу» та стрічку почесного найменування. Він наголосив, що це свято Збройних сил країни, яка вміє захищати себе і стоїть так, що просто немає нікого у світі, хто міг би дозволити собі не зважати на нашу державу. Глава держави подякував кожній родині українських воїнів і закликав завжди пам'ятати близьких, друзів, знайомих і незнайомих — усіх українців, які віддали життя заради України. Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять усіх полеглих українських воїнів. В. Зеленський вручив ордени «Золота Зірка» рідним загиблих Героїв України, яких удостоєно найвищої державної нагороди.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/zahisniki-krayini-vzirec-dlya-inshih-armij-svitu/>

26. **Коба М. М. Профілактика правопорушень і захист прав військовослужбовців у секторі безпеки та оборони України: міждисциплінарний підхід** [Електронний ресурс] / Марія Миколаївна Коба, Олександр Васильович Коба // Успіхи і досягнення у науці. – 2025. – № 11. – С. 170-181. *Досліджено питання профілактики правопорушень і захисту прав військовослужбовців у секторі безпеки та оборони України в сучасних умовах. Акцентовано на складних викликах, з якими стикається сектор, зокрема на зростанні дисциплінарних, адміністративних і кримінальних правопорушень у військових підрозділах. Вказано на важливість інтеграції міждисциплінарних підходів, які поєднують юридичні, психологічні, соціальні та управлінські методи для ефективного захисту прав військових і підвищення рівня їх дисципліни. Відзначено роль міжнародних стандартів прав людини у формуванні превентивних механізмів, орієнтованих на підтримку законності, прозорості та громадського контролю в секторі безпеки. Наведено конкретні*

приклади успішних ініціатив, які демонструють позитивний вплив на психологічний стан учасників і зниження правопорушень, серед яких: модель громадського моніторингу у Дніпропетровській області; муніципальні проєкти з психологічної підтримки військових у Львові та Харкові; діяльність ветеранських центрів, зокрема Veterans HUB Odesa. Зроблено висновок про необхідність підвищення фахової підготовки персоналу, розвитку систем психологічної підтримки та удосконаленні законодавчої бази. Текст: <https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/32258/32206>

27. Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів розглянув законопроект щодо пільг з оплати проїзду та деяких інших пільг [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 29 листоп. [№ 483]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 27 листопада 2025 р. Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів провів чергове засідання у режимі відеоконференції. За результатами обговорення члени Комітету вирішили, що робоча група продовжить роботу з його доопрацювання до другого читання. Підготовлений до засідання Комітету законопроект передбачає реформування існуючої системи реалізації пільг з оплати проїзду та вирішує низку системних проблем, що існують у сфері пільгових перевезень. Компенсаційні виплати за пільговий проїзд осіб, зазначених у законах України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, „Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей” та „Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, ветеранів Національної поліції і деяких інших осіб та їх соціальний захист”, пропонується здійснювати за рахунок коштів державного бюджету, а порядок відшкодування таких витрат та розмір відшкодування затверджуватимуться Кабінетом Міністрів України. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388866>

28. Коробейнікова Є. Проєкт змін до Закону про державні нагороди: правові аспекти визначення орденів для родин бійців

[Електронний ресурс] / Єлизавета Коробейнікова // Юрид. газ. – 2025. – 24 листоп. – Електрон. дані. Проаналізовано проєкт змін до Закону України «Про державні нагороди», який передбачає введення спеціальних орденів і почесних звань для членів сімей учасників бойових дій (УБД). Розглянуто правові аспекти такої ініціативи, зокрема підстави нагородження, справедливість розподілу та відповідність міжнародним стандартам. Зазначено, що зміни можуть стати важливим кроком для визнання внеску та жертви родин військових, але потребують чіткого юридичного регламенту, щоб уникнути зловживань. Наведено рекомендації щодо вдосконалення законопроєкту. Зокрема: забезпечити публічний реєстр нагороджених (це забезпечить прозорість і довіру до системи державних відзнак); врегулювати питання спадковості статусу та чи зберігається звання після смерті нагородженої особи, чи воно є особистим; забезпечити узгодженість із Законом «Про статус ветеранів війни» задля уникнення дублювання понять «член сім'ї учасника бойових дій» і «член сім'ї загиблого (померлого) ветерана» тощо. Текст: <https://yur-gazeta.com/publications/sferi-praktiki/viyskove-pravo/proekt-zmin-do-zakonu-pro-derzhavni-nagorodi-pravovi-aspekti-viznachennya-ordeniv-dlya-rodin-biyciv.html>

29. **Краснолуцька О. Держбюджет-2026: чому обурились військові** [Електронний ресурс] / Олеся Краснолуцька // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 4 груд. — Електрон. дані. Окреслено основні пріоритети витрат Бюджету–2026, який ухвалила Верховна Рада України (ВР України). Йдеться про витрати на: оборону та безпеку, ветеранську політику, соціальний захист, освіту та науку, охорону здоров'я, підтримку ВПО, демографічні програми, підтримку економіки тощо. Зауважено, що народні депутати збільшили витрати на виконання своєї роботи до 200 тис. грн на місяць: сума йде окремою статтею та не є зарплатою депутата. Акцентовано, що паралельно з підвищенням видатків на роботу депутатам, зарплата для військових не зростає. Це викликало хвилю хейту в соцмережах, особливо обурились військові. Наведено коментарі виконавчого директора ГО

«Інститут геополітичного виміру», військовослужбовця ЗСУ Дмитра Бикова, поетеси, волонтерки та військовослужбовиці ЗСУ Ярини Черногуз, військовослужбовця ЗСУ, журналіста Ігоря Луценка, які висловили різку критику ухваленому бюджету, наголосивши, що «у військових четвертий рік взагалі не збільшується забезпечення», та піддали сумніву компетентність роботи теперішнього складу ВР України. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4837725-derzhbuidzhet-2026-chomu-oburylys-viiskovi>

30. Липчанський М. В Києві перейменували десяток вулиць в межах дерусифікації [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 4 груд. — Електрон. дані. *Йдеться про рішення Київської міської ради від 04.12.2025 щодо перейменування кількох міських об'єктів столиці, назви яких були пов'язані з РФ. Так одна з вулиць названа на честь Героя України Павла Петриченка, який загинув на фронті 15.04.2024: тепер вулиця Волго-Донська у Дарницькому районі міста називатиметься в честь Павла Петриченка. Загалом були перейменовані вулиці та інші об'єкти у Голосіївському, Оболонському, Печерському, Дарницькому, Дніпровському, Святошинському та Шевченківському районах. Текст: <https://ua.korrespondent.net/kyiv/4837816-v-kyievi-pereimenuvaly-desiatok-vulyts-v-mezhakh-derusyifikatsii>*

31. Липчанський М. В Україну з Росії та ТОТ вернули 60 громадян [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 16 груд. — Електрон. дані. *Як повідомив у Telegram Уповноважений Верховної Ради України (ВР України) з прав людини Дмитро Лубінець, повернення громадян із РФ і тимчасово окупованих територій (ТОТ) відбулось за результатами його зустрічі з російською уповноваженою з прав людини Т. Москальковою та з керівниками місій Міжнародного комітету Червоного Хреста (МКЧХ) в Україні та РФ. Серед тих, що повернулися, - 15 українських громадян, більшість із яких маломобільні; ще 45 утримувались в пунктах тимчасового тримання іноземців на території РФ.*

За словами Д. Лубінця, під час зустрічі також передали 2000 посилок із гуманітарною допомогою для українських військовополонених і листи від рідних; були досягнуті домовленості щодо верифікації осіб, зниклих безвісти за особливих обставин і передані списки; передали списки з числа окремої категорії громадян - важкопоранених і важкохворих. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4840932-v-ukrainu-z-rosii-ta-tot-vernuly-60-hromadian>

32. **Лиса А. Підписано Закон щодо перепоховання загиблих оборонців** [Електронний ресурс] / А. Лиса // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 26 листоп. — Електрон. дані. Вказано, що Президент України В. Зеленський 25.11.2025 підписав Закон (№ 4656-IX) щодо перепоховання загиблих військовослужбовців, які захищали Україну, зокрема, тих, чії тіла виявлені на звільнених від російської окупації територіях. Згідно з документом, поховання осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, таких як Герої України, нагороджені орденами «Золота Зірка», «Богдана Хмельницького», «княгині Ольги», «За мужність», а також учасників бойових дій (УБД) та осіб із інвалідністю внаслідок війни, здійснюється безкоштовно для родичів або осіб, які беруть на себе відповідальність за поховання. Витрати покриваються з державного бюджету. Перепоховання останків може бути здійснено в особливих випадках на підставі рішення органів місцевого самоврядування (ОМС) та відбувається за рахунок осіб, які ініціюють цей процес, за винятком випадків, коли це стосується осіб, що захищали незалежність і територіальну цілісність України - для них витрати покриваються з джерел, передбачених для поховання героїв. Також Закон встановлює вимоги до перепоховання останків загиблих воїнів, які були поховані в братських та одиночних могилах: вимагається дотримання стандартів охорони культурної спадщини й увічнення пам'яті загиблих героїв.. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4835706-pidpysano-zakon-schodo-perepokhovannia-zahyblykh-oborontsiv>

33. Лиса А. Рада підтримала законопроект про загальнонаціональну хвилину мовчання [Електронний ресурс] / А. Лиса // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 16 груд. — Електрон. дані. Вказано, що Верховна Рада України (ВР України) 16.12.2025 проголосувала у першому читанні проєкт Закону № 14144 щодо вшанування пам'яті загиблих унаслідок повномасштабного вторгнення РФ. Мета документа – визначення на законодавчому рівні загальнонаціональної хвилини мовчання як щоденного комеморативного заходу у сфері національної пам'яті. Законопроектом пропонується: внести зміни до Закону «Про засади державної політики національної пам'яті Українського народу» та Кодексу цивільного захисту України; проводити загальнонаціональну хвилину мовчання щоденно о 9 годині 00 хв.; органи державної влади та місцевого самоврядування мають забезпечити інформування про початок і завершення загальнонаціональної хвилини мовчання на підприємствах, в установах, організаціях, які належать до сфери їх управління. Наголошено, що ухвалення ініціативи, зокрема, сприятиме формуванню культури пам'яті, вихованню поваги до героїв і відповідальності живих перед загиблими. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4840858-rada-pidtrymala-zakonoproiekt-pro-zahalnonatsionalnu-khvylynu-movchannia>

34. Лиса А. Уряд запускає проєкт з корекції рубців для військових [Електронний ресурс] / А. Лиса // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 26 листоп. — Електрон. дані. Як повідомила прем'єр-міністерка Юлія Свириденко, Кабінет Міністрів України (КМ України) затвердив порядок реалізації проєкту щодо надання послуг із корекції рубцевих змін шкіри після травм, опіків для військових і ветеранів. Його мета – забезпечити доступ до необхідної медичної підтримки та сприяти соціальній адаптації захисників. Топпосадовиця додала, що програма стартує з початку січня і триватиме до 31.12.2026; механізм її реалізації визначить Міністерство у справах ветеранів. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4835742-uriad-zapuskaie-proiekt-z-korektsii-rubtsiv-dlia-viiskovykh>

35. **Лиса А. Уряд затвердив щомісячну виплату за Хрест бойових заслуг** [Електронний ресурс] / А. Лиса // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 5 груд. — Електрон. дані. *Наведено інформацію Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України про те, що Кабінет Міністрів України (КМ України) 03.12.2025 схвалив постанову, спрямовану на визначення умов призначення та виплати щомісячної грошової виплати особам, нагородженим відзнакою «Хрест бойових заслуг». Грошова виплата становитиме 12 тис. грн. У разі якщо людина має право на виплати за кількома нагородами, то вона може отримувати лише одну - у тому розмірі, який сама обере. Зокрема виплати становлять: орден «Золота Зірка» - 24 тис. грн; орден Богдана Хмельницького трьох ступенів - 16 тис. грн; ордени «За мужність» трьох ступенів і княгині Ольги трьох ступенів - 8 тис. грн.* Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4838061-uriad-zatverdyyv-schomisiachnu-vyplatu-za-khrest-boiovykh-zasluk>

36. **Майже півтори тисячі ветеранів і членів їхніх сімей цього року створили свій бізнес — нардеп Олена Шуляк** [Електронний ресурс] // Високий замок. – 2025. – 15 груд. – Електрон. дані. *Згідно із повідомленням партії «Слуга народу» цьогогоріч 1442 ветеранів і членів їхніх сімей отримали гранти за державною програмою «Власна справа» на загальну суму понад 694 млн грн. Це зі свого боку дало змогу створити 2802 нових робочих місць. Вказано, що вже з наступного року українська влада розширює цю програму, збільшуючи суми виплат. Розширено також підтримку для ветеранів, ветеранок та їхніх родин. Тепер гранти можуть отримувати їхні батьки, дорослі діти, а також люди з інвалідністю внаслідок війни. Водночас сім'ям загиблих захисників і захисниць надаватимуть до 1 млн грн за умови створення чотирьох робочих місць. Як зазначила народна депутатка, голова партії «Слуга народу» Олена Шуляк, подібні ініціативи й надалі відіграватимуть важливу роль у зміцненні добробуту громадян і формуванні фінансової стабільності в країні.* Текст : <https://wz.lviv.ua/news/544125->

[tsohorich-1442-veteraniv-ta-chleniv-ikhnikh-simej-otrymaly-hranty-za-derzhavnoiu-prohramoiu-vlasna-sprava-2](#)

37. **Метінвест увійшов до топу найкращих роботодавців України за версією ЗМІ** [Електронний ресурс] // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 26 листоп. — Електрон. дані. Вказано, що група «Метінвест» Ріната Ахметова увійшла до десятки найкращих роботодавців України 2025 р. за версією видання «The Page», посівши 8-му позицію «за системність підходу, масштабність програм та інтеграцію роботи з ветеранами у всі HR-процеси». Вказано, що «Метінвест» представив комплексну систему реінтеграції ветеранів, яка є однією із найбільших корпоративних проєктів такого типу в Україні. Всі бізнес-процеси адаптовані під повернення колишніх військових: і тих, хто був співробітником до служби, і тих, хто приєднується до команди після демобілізації. Екосистема, створена компанією, включає психологічну та фізичну реабілітацію, розширене медичне страхування в перший рік після повернення, безплатне навчання й перекваліфікацію, а також можливість здобути освіту в університеті «Метінвест Політехніка» на пільгових умовах. Компанія також готує колективи до роботи з демобілізованими співробітниками. Зауважено, що компанія наразі є лідером серед приватних компаній України за кількістю співробітників у лавах ЗСУ - більше 8000 з 50000 персоналу наразі служать у Силах оборони України. Текст: <https://ua.korrespondent.net/business/companies/4835698-metinvest-uviishov-do-topu-naikraschtykh-robotodavtsiv-ukrainy-za-versiieui-zmi>

38. **Мінрозвитку оприлюднило перші результати Індексу безбар'єрності громад** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2025. – 26 листоп. – Електрон. дані. Зазначено, що Міністерство розвитку громад та територій України оприлюднило результати першого комплексного дослідження Індексу безбар'єрності громад, у фокусі якого - визначення рівня розвитку громад за всіма напрямками безбар'єрності, передбаченими Національною стратегією зі створення безбар'єрного простору в Україні до 2030 р. Для дослідження у 2025 р. від кожної області відібрали по чотири

громади різних типів: міську громаду з населенням понад 100 тис. осіб, міську громаду з населенням від 10 до 100 тис. осіб, а також селищну та сільську громади. Дослідження охопило 97 громад, зокрема Дарницький і Оболонський райони Києва. Оцінювання проводили за вісьмома напрямками безбар'єрності, серед яких освіта, цифрова та фізична доступність, інклюзивні послуги й участь маломобільних груп у житті громад. Зауважено, що найкращі результати показали Львівська, Київська та Вінницька громади (понад 80 %). Міські громади загалом випереджають сільські й селищні за рівнем доступності. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/minrozvitku-oprilyudnilo-pershi-rezultati-indeksu-bezbarernosti-gromad.html>

39. **На Вінниччині представили комплексну модель підтримки ветеранів «Ветеран 360»** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 12 груд. [№ 491]. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що у Вінницькій області презентували екосистему ветеранських послуг «Ветеран 360». Зазначено, що це інструмент, який спрямований на забезпечення комплексної психосоціальної підтримки ветеранів, ветеранок, їхніх родин і сімей загиблих захисників. Модель «Ветеран 360» покликана об'єднати всі елементи підтримки ветеранів у єдиний механізм, що охоплює 63 громади Вінниччини. Екосистема передбачає зрозумілий супроводу для кожного ветерана та ветерани, а також можливість отримати повний спектр необхідних послуг у громаді після повернення зі служби.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389182>

40. **На Черкащині завершили другу чергу житлового проєкту для ветеранів і військових-ВПО** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 13 груд. [№ 492]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у Золотоніській громаді ще 10 родин ветеранів, які зазнали тяжких поранень на війні, а також військовослужбовців із-поміж внутрішньо переміщених осіб (ВПО) отримали власне житло. Зазначено, що тут завершили другу чергу реконструкції 20-квартирного будинку, який облаштовано спеціально для захисників. Будинок є безбар'єрним, оснащений*

укриттям, а квартири повністю підготовлені для заселення — із ремонтом та базовими меблями. Проєкт реалізовано спільними зусиллями Черкаської обласної військової адміністрації (ОВА) та соціально відповідального бізнесу.

Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389222>

41. Наступного року українська влада збільшує фінансування ветеранської політики — нардеп Олена Шуляк [Електронний ресурс] // Високий замок. – 2025. – 12 груд. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що у Державному бюджеті на 2026 рік, ухваленому Верховною Радою України (ВР України), передбачено майже 19 млрд грн на ветеранську політику, заходи підтримки ветеранів, зокрема, психологічну допомогу, професійну адаптацію, спортивні програми та впровадження нових напрямів. Значна частина фінансування в 2026 р. піде на реабілітацію та підтримку військових, розвиток мережі ветеранських просторів. За словами народної депутатки, голови партії «Слуга народу» Олени Шуляк, «ветеранська політика сьогодні є одним із ключових напрямів, на яких зосереджена увага Президента України Володимира Зеленського, Першої леді Олени Зеленської, Офісу Президента, уряду, парламенту та нашої політичної сили „Слуга Народу“. Українські воїни потребують не декларацій, а реальних рішень, конкретних інструментів і нових можливостей. Кожен ветеран має отримати шанс реалізувати себе. Інвестиції в повернення ветеранів до повноцінного життя — це вклад у майбутнє держави: кожна гривня, спрямована на підтримку наших захисників, працює на економіку. Саме тому влада системно створює умови для якісної адаптації, ефективної реабілітації, професійного зростання та добробуту кожного ветерана і кожної ветеранки».* Текст : <https://wz.lviv.ua/news/543991-u-derzhavnomu-biudzheti-na-2026-rik-iakyi-neshchodavno-ukhvalyla-verkhovna-rada-peredbacheno-maizhe-19-mlrd-hrn-na-veteransku-polityku>

42. Олександр Корнієнко: реформа децентралізації в Україні — найуспішніша за оцінкою європейських партнерів [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. –

3 груд. [№ 485]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Перший заступник Голови Верховної Ради України (ВР України) долучився з вітальним словом до Бучанського Форуму «Реформи. Децентралізація. Євроінтеграція». Під час свого виступу О. Корнієнко наголосив на важливості децентралізації як ключового елементу розвитку сильних регіонів та ефективної взаємодії між центральною і місцевою владою. Він відзначив досягнення ВР України у впровадженні реформи та підкреслив необхідність подальшого узгодження підходів до її реалізації. Окремо наголосив на необхідності підвищення ефективності місцевого самоврядування, зокрема щодо якісного супроводу ветеранів після демобілізації та звільнених з полону українців. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388927>

43. **Працевлаштування як ключ до інтеграції ветеранів у цивільне життя на Сумщині** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 5 груд. [№ 487]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у Сумській ОВА відбулася нарада за участю представників обласної влади, ветеранських організацій, народних депутатів і державних інституцій, присвячена професійній адаптації військових після повернення до цивільного життя. Основна увага була приділена працевлаштуванню як головному механізму інтеграції ветеранів у соціальне та економічне середовище. Під час наради обговорили законодавчі ініціативи у сфері ветеранського підприємництва, цільові програми підтримки та створення економічних паспортів громад, що дозволяють визначати напрями розвитку ветеранських ініціатив на місцевому рівні. Представники Українського ветеранського фонду презентували можливості грантових програм для створення та масштабування ветеранського бізнесу. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388998>

44. **Рада підтримала законопроект щодо використання земель резервного фонду для ветеранів і родин загиблих** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2025. – 18 груд. – Електрон. дані. Вказано, що Верховна Рада України (ВР України) ухвалила за основу законопроект № 10027, який

встановлює, що землі з резервного фонду використовуються виключно для безоплатної передачі у приватну власність учасникам бойових дій (УБД) і сім'ям загиблих захисників держави. Як зазначається, розмір фонду утворюється під час приватизації державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій і становить до 20 % площ усіх сільськогосподарських угідь, що були у постійному користуванні цих підприємств. Акцентовано, що інформація про резервний фонд земель із зазначенням цільового призначення та розмірів публікуватиметься у Державному земельному кадастрі та підлягатиме оприлюдненню. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/rada-pidtrimala-zakonoproekt-shchodo-vikoristannya-zemel-rezervnogo-fondu-dlya-veteraniv-i-rodin-zag.html>

45. Рада прийняла за основу законопроект щодо медичної допомоги та реабілітації для військових і ветеранів [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 4 груд. – Електрон. дані. Йдеться про ухвалення Верховною Радою України (ВР України) за основу законопроекту №13704-д про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення права військовослужбовців, ветеранів та військовополонених, яких звільнено з полону, на належну медичну допомогу, реабілітацію, протезування. Разом із тим, 04.12.2025 прийнято в цілому проєкт Постанови про утворення Тимчасової слідчої комісії (ТСК) ВР України з питань розслідування порушень законодавства щодо лікування, реабілітації, протезування військовослужбовців і ветеранів, розслідування фактів завищення вартості та неналежної якості лікарських засобів, серед завдань якої: розслідування можливих порушень законодавства щодо фінансування медичних послуг для військових і ветеранів у закладах охорони здоров'я всіх форм власності; аналіз причин можливих порушень у фінансуванні лікування та реабілітації; перевірка фактів завищення цін на лікарські засоби для військовослужбовців та ветеранів; моніторинг цін на ліки у роздрібній аптечній мережі та розслідування правомірності граничних надбавок; дослідження наявності

монопольного становища на ринку дистрибуції лікарських засобів для зазначеної категорії осіб; перевірка якості лікарських засобів у аптечних закладах. Текст: <https://pravo.ua/rada-pryiniiala-za-osnovu-zakonoproiekt-shchodo-medychnoi-dopomohy-ta-reabilitatsii-dlia-viiskovykh-i-veteraniv/>

46. **Резніченко В. Після перемир'я Україні може загрожувати громадянська війна: Залужний попередив про ризики** [Електронний ресурс] / Вікторія Резніченко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 17 груд. — Електрон. дані. *За повідомленням каналу "Новини.Live", посол України у Великій Британії Валерій Залужний попередив про ризики громадянської війни в Україні на форумі "Ветерани як новий політичний суб'єкт: правила взаємодії для військової України". Він зазначив, що після ймовірного завершення російсько-української війни повернуться додому та перейдуть у статус ветеранів близько 1 млн захисників, що створить виклики і для держави, і для цивільного населення, і для самих ветеранів. За словами В. Залужного, нехтування адаптацією ветеранів несе такі серйозні ризики, як зростання злочинності на вулицях, про що свідчить досвід Другої світової війни та війни в Афганістані з "лихими дев'яностими", політична дестабілізація та загрози національній безпеці аж до громадянської війни.* Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/737233-gromadyanska-viyna-v-ukrajini-zaluzhniy-poperediv-pro-mozhlyvi-riziki-pislya-peremir-ya>

47. **Резніченко В. Рада підтримала законопроект про нацспротив: готувати хочуть чоловіків і жінок** [Електронний ресурс] / Вікторія Резніченко // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 16 груд. — Електрон. дані. *Повідомлено, що законопроект № 13347 про підготовку до національного спротиву Верховна Рада України (ВР України) прийняла за основу 16.12.2025. Заступниця керівника Офісу Президента України (ОПУ) Ірина Верещук пояснила, що він передбачає навчання як добровільне, так і в межах освітніх програм; в разі ухвалення Закону в цілому навчання проходитимуть і чоловіки, і жінки на базі спеціальних Центрів підготовки, які створять в усіх регіонах країни; керівниками та інструкторами таких Центрів мають стати*

ветерани війни з бойовим досвідом. Відповідно до законопроекту, Центри підготовки громадян до національного спротиву отримають право використовувати майно військових частин, громадських організацій, державних і місцевих органів влади, а також розгортати стрільбища та використовувати для навчання цивільних вогнепальну зброю. Текст: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/737222-pidgotovka-do-nacsprotivu-civilnih-gromadyan-rada-pidtrimala-zakonoprojekt>

48. **Ремешило-Рибчинська О. Актуальність адаптації історичних комплексів для потреб післявоєнної реабілітації** [Електронний ресурс] / Ореста Ремешило-Рибчинська, Владислав Гаврецький // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". Серія : Архітектура. – 2025. – Вип. 7 (№ 3). — С. 163-170. Зазначено, що в Україні збереглася значна кількість історичних комплексів — від палаців і замків до промислових об'єктів — які нині перебувають у стані стагнації та не використовуються ефективно. Їхня адаптація потребує професійного підходу, зокрема аналізу проблематики та розроблення архітектурних засобів переосмислення. Післявоєнні реалії актуалізують потребу нового використання архітектурної спадщини, зокрема перетворення історичних комплексів на простори для реабілітації військових і цивільних. Міжнародний досвід показує успішні приклади переоблаштування старовинних споруд для медичних, психологічних і реабілітаційних функцій. В Україні історичні об'єкти переважно адаптують під туристичні цілі, тоді як питання їхнього переосмислення для реабілітаційних потреб залишається недостатньо вивченим. Відповідно, актуальною є розробка алгоритму адаптації таких комплексів із врахуванням міжнародних практик та українського післявоєнного контексту. Текст: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2025/sep/39978/015lvidred.pdf>

49. **Рижов І. М. Дитячо-підліткова віктимність в Україні крізь призму вітальної безпеки: виклики воєнного стану** [Електронний ресурс] / Ігор Миколайович Рижов, Петро Володимирович Ящук // Успіхи і досягнення

у науці. – 2025. – № 11. — С. 958-974. Розглянуто проблему дитячої віктимності в Україні як багатовимірний соціально-гуманітарний феномен, що в умовах війни набуває ознак системної загрози державній та гуманітарній безпеці. Окрему увагу приділено впливу воєнних травм, контузій і посттравматичних стресових розладів у батьків як латентним чинникам формування дитячої бездомності. Встановлено, що емоційна нестабільність, агресивність, депресія та байдужість дорослих призводять до руйнування сімейних зв'язків і вторинної травматизації дітей. Наголошено, що традиційні підходи до подолання віктимності є недостатніми, та визначено орієнтири державної політики, серед яких: створення національної системи вітальної безпеки дитини; впровадження програм психосоціальної підтримки сімей ветеранів і внутрішньо переміщених осіб (ВПО); розвиток патронатних і наставницьких форм виховання; підготовка фахівців із вітальної безпеки та адаптації європейських моделей соціального супроводу. Текст: <https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/32322/32271>

50. Саранча В. «Підписка на військо»: в Україні створили платформу для донатів [Електронний ресурс] // Львів Пошта. – 2025. – 27 листоп. – Електрон. дані. Йдеться про створення в Україні платформи для донатів «Підписка на військо», яка щомісяця стягуватиме фіксовану суму для конкретної бригади. Вказано, що над платформою працювала група українських бізнесів і волонтерів спільно з Силами оборони України. Кошти автоматично надходитимуть на благодійні рахунки бригад. Завдяки цьому командири зможуть планувати закупівлі, а люди – підтримувати армію у зручний і прозорий спосіб. Зазначено, що до ініціативи вже приєдналися 150 бригад. Щоб долучитися, бригада має звернутися до команди платформи – після верифікації підрозділ отримує власну сторінку. Нагадано, що у Львові запустили чат-бот «Помічник ветерана», у якому зібрали інформацію про всі програми та сервіси для ветеранів, ветеранок та їхніх родин у Львівській громаді. Текст : <https://www.lvivpost.net/war/pidpyska-na-vijsko-v-ukrayini-stvoryly-platformu-dlya-donativ/>

51. **Сергій Бабак — про підвищення зарплат педагогам, воєнні виклики та III у навчанні** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. – 2025. – 16 груд. [№ 493]. – Електрон. дані. *Наведено коментарі голови Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань освіти, науки та інновацій Сергія Бабака щодо ключових бюджетних рішень в освіті, планів щодо оплати праці педагогів, особливостей вступної кампанії під час війни, оновленні предмета «Захист України», освітніх можливостей для ветеранів і роль штучного інтелекту в навчанні.* Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389291>

52. **Ткачук С. Ветерани отримують нові безоплатні медпослуги: що увійшло до переліку, — Свириденко** [Електронний ресурс] / Софія Ткачук // *Focus.ua* : [вебсайт]. – 2025. – 17 груд. — Електрон. дані. *Як повідомила Прем'єр-міністр Юлія Свириденко, уряд створює сучасну систему медичних послуг, що відповідає реальним потребам українських захисників і захисниць. Однією з пріоритетних ініціатив є безоплатне лікування зубів та протезування, яке доступне незалежно від місця проживання пацієнта. За даними Міністерства охорони здоров'я України (МОЗ України), у 2025 р. стоматологічними послугами скористалися майже 94 тис. ветеранів. Вказано, що програма охоплює весь спектр стоматологічних процедур. Це дозволяє відновити здоров'я зубів після служби чи тривалого перебування в полоні. На сьогодні послугу надають близько 500 медичних закладів по всій країні, які мають договір з Національною службою здоров'я України (НСЗУ). Зазначено, що крім стоматології, держава розширює доступ до інших медичних послуг для ветеранів, серед яких: розширена первинна медична допомога, психологічна підтримка, реабілітація за кордоном, офтальмологічні послуги. Розглянуто, як працює система медичної підтримки для ветеранів.* Текст: <https://focus.ua/uk/ukraine/737332-veterani-otrimayut-novi-bezoplatni-medposlugi-shcho-uviyshlo-do-pereliku-sviridenko>

53. **Третій армійський корпус Білецького запускає Ветеранський корпус для всіх підрозділів Сил Оборони** [Електронний ресурс] // Газета по-

українськи. – 2025. – 6 груд. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що командир Третього армійського корпусу, бригадний генерал Андрій Білецький анонсував створення Ветеранського корпусу для всіх підрозділів Сил оборони України, який об'єднує військовослужбовців і ветеранів, з метою трансформування набутого у війську досвіду для розвитку бізнесу, науки, освіти та суспільства. Як заявив бригадний генерал, "ветеран не повинен опинитися на узбіччі. Його досвід, лідерство, рішучість мають стати частиною повоєнного життя. У бізнесі, науці, політиці або освіті. Саме для цього ми створюємо ветеранський корпус. Тут військові та ветерани об'єднуються, підтримують один одного, стають будівничими нової України". Зазначено, що перший крок на шляху створення Ветеранського корпусу - опитування для ветеранів і чинних військовослужбовців про те, що реально потрібно військовим для впевненого повернення у цивільне життя. Текст :*

<https://gazeta.ua/articles/life/ tretij-armijskij-korpus-bileckogo-zapuskaye-veteranskij-korpus-dlya-vsih-pidrozdiliv-sil-oboroni/1237701>

54. **У Бучі триває будівництво сучасного ветеранського простору** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 17 груд. [№ 494]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у Бучі Київської області продовжується будівництво нового ветеранського простору. Проєкт реалізується за кошти державної субвенції, обласного та місцевого бюджетів у межах програми Міністерства у справах ветеранів і спрямований на підтримку ветеранів та їхніх родин, їхню реабілітацію та адаптацію до цивільного життя. Зазначено, що майбутній простір складатиметься з двох блоків. Перший передбачає спортивний зал для фізичної реабілітації, другий – кабінети психологічної та соціальної підтримки, коворкінг, конференц-зали, кафе, рецепцію, дитячу зону та повністю облаштовані допоміжні приміщення. Територія навколо простору включатиме укриття, зони фізичної активності та відпочинку, прогулянкові алеї, майданчики для ігор і простір для неформального спілкування. Текст:*

<https://www.golos.com.ua/article/389312>

55. **У Волинській ОДА обговорили механізми надання пільг ветеранам війни** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 12 груд. [№ 491]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 10 грудня 2025 р. у Волинській обласній державній адміністрації (ОДА) відбулася чергова онлайн-нарада, під час якої представники обласних структур і центральних органів влади розглянули актуальні питання щодо забезпечення пільг ветеранів війни та демобілізованих осіб. Одним із ключових питань стала актуальна інформація про стан нарахування та виплати пільг. За даними головного управління Пенсійного фонду у Волинській області, на обліку перебуває понад 46 тис. осіб, які мають право на пільги, а щомісячні видатки на їх забезпечення перевищують 75 млн грн. У грудні 2025 р. з урахуванням донарахувань за попередні періоди ця сума сягнула майже 77,7 млн грн. Пільги також охоплюють широкий перелік комунальних послуг: управління багатоквартирними будинками, постачання та розподіл енергоносіїв, водопостачання, водовідведення, поводження з побутовими відходами. Для домогосподарств без централізованого опалення передбачені знижки на тверде паливо або скраплений газ. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389185>

56. **У Житомирі провели регіональний міжвідомчий форум із захисту прав людини** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 12 груд. [№ 491]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у Житомирі 10 грудня відбувся регіональний міжвідомчий форум «Громада як відправна точка захисту прав людини в Україні: Житомирищина», приурочений до Міжнародного дня прав людини. Захід об'єднав представників центральних і місцевих органів влади, територіальних громад, народних депутатів і громадського сектора. Участь у події взяв Уповноважений Верховної Ради України (ВР України) з прав людини Дмитро Лубінець (онлайн). Програма форуму складалася з трьох дискусійних панелей, присвячених питанням дотримання прав ветеранів,

підтримки родин загиблих і зниклих захисників, а також формуванню системи захисту прав людини на рівні громад. Учасники підкреслили, що громади відіграють ключову роль у створенні умов, за яких кожна людина відчуває захищеність, доступність підтримки та можливість реалізувати свої права. Житомиричина, попри виклики воєнного часу, послідовно впроваджує інструменти, спрямовані на зміцнення системи захисту прав людини. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389184>

57. У Комітеті з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів відбувся круглий стіл на тему «Оцінювання повсякденного функціонування: шлях пацієнта для встановлення інвалідності, виклики та проблематика» [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 27 листоп. [№ 481]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів провів круглий стіл на тему «Оцінювання повсякденного функціонування: шлях пацієнта для встановлення інвалідності, виклики та проблематика» під головуванням очільника підкомітету з питань соціального захисту і реабілітації осіб з інвалідністю та регулювання діяльності їх підприємств і громадських об'єднань Сергія Гривка. Під час заходу було обговорено низку важливих питань щодо оцінювання повсякденного функціонування пацієнта. Окрему увагу було приділено викликам і проблемам, що виникають під час встановлення інвалідності, зокрема, питанням документального підтвердження, застосування критеріїв оцінювання, дотримання процедурних вимог, а також необхідності забезпечення прозорості, об'єктивності та правової визначеності у процесі ухвалення рішень відповідними органами. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388774>

58. У Львівській ОВА обговорили підтримку ветеранів та розвиток ветеранської інфраструктури з британськими партнерами [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 5 груд. [№ 487]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у

Львівській ОВА відбулася робоча зустріч із представниками Посольства Великої Британії в Україні, присвячена розвитку ветеранської політики та пошуку нових форматів партнерства для підтримки ветеранів і їхніх родин. Зазначено, що керівник апарату Львівської ОВА презентував ініціативи області у сфері реабілітації та розвитку ветеранської інфраструктури, зокрема програми психологічної підтримки, створення реабілітаційних маршрутів і розвиток партнерських центрів підтримки ветеранів. Було окреслено ключові виклики, з якими стикаються ветерани, зокрема питання реінтеграції, працевлаштування, перекваліфікації, нерівномірність доступу до якісних ветеранських послуг у громадах і потреби у вдосконаленні законодавства та державних програм на місцевому рівні. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389002>

59. **У Львові стартує проєкт правової допомоги «СОВА»** [Електронний ресурс] // Високий замок. – 2025. – 24 листоп. – Електрон. дані. Йдеться про те, що громадська організація «Громадсько-військовий рух» та проєкт екстреної юридичної допомоги захисникам та членам їхніх сімей «СОВА» відкривають громадську приймальню у Львові, презентація якої відбудеться 27.11.2025. Вказано, що одним із пріоритетів діяльності Громадсько-військового руху є надання підтримки захисникам України та їхнім сім'ям у відстоюванні законних прав та інтересів (юридична допомога, інформаційний супровід тощо). З метою виконання завдань цього напрямку було створено благодійний проєкт екстреної допомоги «СОВА» з громадськими приймальнями в обласних центрах. Проєкт безкоштовно забезпечує первинну юридичну допомогу захисникам і членам їхніх сімей із екстреним виїздом адвоката на місце надзвичайної ситуації. Текст : <https://wz.lviv.ua/news/542982-u-lvovi-startuie-proiekt-pravovoi-dopomohy-sova>

60. **У «Просторі турботи про ветерана» в Житомирі відбувся захід на підтримку Захисників України** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 16 груд. [№ 493]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у «Просторі турботи про

ветерана» в місті Житомир провели зустріч вихованців Житомирського державного будинку художньої та технічної творчості із Захисниками України, які нині проходять медичну реабілітацію. Захід відбувся за участі фахівчинь із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб Наталії Хоменко й Лілії Кузьменко. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389267>

61. **У Татарові створили рекреаційну зону для відпочинку та психологічної реабілітації** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 11 груд. [№ 490]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у селі Татарів на території медичного реабілітаційного центру Міністерства внутрішніх справ України (МВС України) «Кремінці» з'явилася нова рекреаційна локація. Вона доступна для всіх мешканців і гостей Ворохтянської громади, зокрема для людей, які проходять лікування та психологічне відновлення після поранень чи травм, отриманих внаслідок російсько-української війни. Проєкт реалізовано завдяки перемозі студентки Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу в Конкурсі студентських проєктів і стартанів, організованому департаментом міжнародного співробітництва та євроінтеграції громад облдержадміністрації. Ініціатива під назвою «Удосконалення рекреаційної інфраструктури для психологічної реабілітації в с. Татарів Ворохтянської ТГ» передбачала створення тихого сучасного простору на природі — для відпочинку, спілкування та групових психологічних занять. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389155>

62. **У Чернігівській обласній філармонії презентували виставу «НАСскрізь» за участю ветеранів Хмельниччини** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 3 груд. [№ 485]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у Чернігові відбулася прем'єра вистави «НАСскрізь» Хмельницького обласного академічного музично-драматичного театру ім. М. Старицького. Особливістю постановки є те, що акторами стали ветерани та ветеранки російсько-української війни. Режисером вистави виступив також ветеран Дмитро

Гусаков. Проєкт реалізовано в межах ініціативи «Арттерапія театром», започаткованої Хмельницьким обласним театром, мета якої – залучення ветеранів до театрального мистецтва як інструменту підтримки ментального здоров'я та адаптації після служби. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388942>

63. **У Чернігові доступна державна програма безоплатного протезування** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 11 груд. [№ 490]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що у Чернігові діє програма безплатного протезування, яка охоплює і військових, і цивільних. Зазначено, що держава забезпечує встановлення якісних протезів, подальше обслуговування та ремонт. Для людей, які постраждали внаслідок російської агресії, послуга надається без очікування на встановлення інвалідності. Заступник начальника Чернігівської ОДА Іван Ващенко відвідав Центр протезування, ортезування та реабілітації «Без обмежень». Він ознайомився з роботою майстерні, яка виготовляє протези безпосередньо на місці, та поспілкувався з фахівцями і ветеранами. За останні два роки центр виготовив понад 100 протезів, наразі надає послуги протезування нижніх кінцівок і готується розширити роботу на верхні. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389127>

64. **Уряд готує Ветеранський кодекс і невдовзі передасть його на розгляд Ради – Свириденко** [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2025. – 26 листоп. – Електрон. дані. За повідомленням Прем'єр-міністра Юлії Свириденко, уряд ухвалив низку рішень, спрямованих на розбудову сучасної та ефективної системи ветеранської політики. Зокрема йдеться про розробку Ветеранського кодексу, який об'єднає всі норми щодо статусу, гарантій та підтримки ветеранів і їхніх родин. Зазначено, що Ветеранський кодекс — новий цілісний документ, який об'єднує всі норми, що стосуються статусу, гарантій і підтримки ветеранів і ветеранок, та упорядковує категорії захисників, зокрема: ветеранів війн XX ст. і членів їхніх сімей; родин загиблих Захисників і Захисниць України;

іноземців та людей без громадянства, які стали на захист України; постраждалих учасників Революції гідності та родин Героїв Небесної сотні; працівників підприємств і організацій, які брали участь у заходах оборони, хоч і не були військовослужбовцями. Крім того, Ю. Свиріденко зауважила, що уряд дає старт створенню державних ветеранських просторів. Перші локації заплановано відкрити у Кривому Розі, Луцьку та Івано-Франківську вже на початку нового року (загалом заплановано створення 153 просторів). Це будуть місця, де ветерани, їхні родини та родини загиблих зможуть отримати всі ключові послуги від держави в одному місці. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4063119-urad-gotue-veteranskij-kodeks-i-nevdovzi-peredast-jogo-na-rozglad-radi-sviridenko.html>

65. **Уряд ухвалив пакет рішень для розвитку комплексної ветеранської політики** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 26 листоп. – Електрон. дані. *Йдеться про ухвалення на засіданні Кабінету Міністрів України 26.11.2025 низки рішень, спрямованих на формування сучасної системи підтримки ветеранів та їхніх родин. Наведено коментар Прем'єр-міністерки Юлії Свиріденко, яка наголосила, що ухвалені рішення мають на меті забезпечити ветеранам ефективну підтримку й сприяти їхній інтеграції в цивільне життя, та відзначила, що уряд розпочав роботу над новим комплексним документом - Ветеранським кодексом, який об'єднає всі норми, що стосуються статусу, гарантій та підтримки ветеранів і ветеранок. Окрім того, затверджено запуск експериментальної програми з надання послуг із корекції рубцевих змін шкіри після поранень і опіків, яка буде доступною для військовослужбовців та ветеранів, а на початку 2026 року заплановано відкрити у Кривому Розі, Луцьку та Івано-Франківську перші три державні ветеранські простори, де ветерани, їхні родини та родини загиблих зможуть отримувати ключові державні послуги в одному місці.* Текст: <https://pravo.ua/uriad-ukhvalyv-paket-rishen-dlia-rozvytku-kompleksnoi-veteranskoi-polityky/>

66. **Усі мають бути на боці миру** [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2025. – 4 груд. [№ 248]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у Дубліні Президент України Володимир Зеленський і Перша леді Олена Зеленська провели зустріч із Президентом Ірландії Кетрін Конноллі під час свого першого офіційного візиту до цієї країни. Глава держави подякував за фінансову та гуманітарну допомогу з початку повномасштабної російської війни, зокрема за підтримку українців, які знайшли притулок в Ірландії. Одна з головних тем обговорення — повернення українських дітей, яких викрала РФ. Україна цінує, що Ірландія є учасницею Міжнародної коаліції за повернення українських дітей. Окрему увагу було відведено переговорному процесу щодо вступу України в Європейський Союз. Крім того, говорили про співпрацю в гарантуванні глобальної продовольчої безпеки, створення умов для реабілітації та соціалізації українських воїнів і будівництво укриттів в українських школах.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/usi-mayut-buti-na-boci-miru/>

67. **Ханас О. 2 млн на житло: як ветеранам зі статусом ВПО отримати гроші за держпрограмою** [Електронний ресурс] / Оксана Ханас // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 1 груд. — Електрон. дані. *Як повідомив перший віцепрем'єр-міністр, міністр цифрової трансформації М. Федоров у "Facebook", нова державна програма підтримки для ветеранів зі статусом тимчасово переміщених осіб почала працювати в "Дії" з 01.12.2025, і вже розпочалося приймання заяв. Вона дає змогу оформити сертифікат на суму 2 млн грн для купівлі житла. Розглянуто, хто може претендувати на сертифікат для купівлі житла, як оформити заяву. Зазначено, що кошти надходять безготівково одразу продавцю або банку, що гарантує прозорість і цільове їх використання; ваучери можна об'єднати, якщо в родині кілька ветеранів-ВПО.* Текст: <https://focus.ua/uk/economics/735233-sertifikat-na-zhitlo-hto-i-yak-mozhe-otrimati-2-mln-grn-dlya-kupivli-budinku>

68. **Ханас О. Дешева іпотека під 3 %: Кабмін розширив програму «Оселя для мобілізованих** [Електронний ресурс] / Оксана Ханас // Focus.ua :

[вебсайт]. – 2025. – 11 груд. — Електрон. дані. Як повідомила Прем'єр-міністр України Юлія Свириденко, для тих, хто мобілізується до Збройних сил України (ЗСУ), Кабінет Міністрів України (КМ України) пропонує більш доступне житло за програмою "єОселя" — іпотеку під 3 % замість 7 %. Оскільки програма має соціальну спрямованість, уряд встановив чіткі ліміти на площу житла: квартира — до 115,5 кв. м; будинок — до 125,5 кв. м. За словами Ю. Свириденко, вже 21 864 українські сім'ї змогли купити житло завдяки пільговій іпотеці, а загальна сума кредитів склала 37,4 млрд грн. Завдяки програмі, житло придбали 6438 військових і ветеранів. Вона додала, що умови програми постійно оновлюються з урахуванням реалій, а оформити іпотеку за програмою можна через застосунок "Дія". Текст: <https://focus.ua/uk/economics/736614-ipoteka-dlya-zsu-uryad-zniziv-stavku-za-kreditom-dlya-mobilizovanih>

69. Ханас О. Нове житло для ВПО: хто може отримати 2 млн гривень на купівлю нерухомості [Електронний ресурс] / Оксана Ханас // Focus.ua : [вебсайт]. – 2025. – 25 листоп. — Електрон. дані. Як повідомили в Міністерстві розвитку громад та територій України, з 01.12.2025 стартує прийом заявок за новою житловою програмою для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) з тимчасово окупованих територій (ТОТ). Ця програма передбачає надання ваучерів на суму 2 млн грн на особу для придбання будинку. За інформацією відомства, першими програмою зможуть скористатися ВПО з ТОТ, які мають окремий статус учасника бойових дій (УБД) або особи з інвалідністю внаслідок війни, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України з 2014 р. Вказано, що спочатку заяву можна буде подати тільки через мобільний застосунок "Дія", а потім — у центрах надання адміністративних послуг (ЦНАП) або через нотаріуса. За цією програмою не проводять перевірку стану житла, підтвердження права власності, але дані про наявне житло на ТОТ мають бути зазначені в заявці. У Міністерстві наголосили, що ключовою умовою участі в програмі є відсутність у заявника та його сім'ї (чоловік і дружина та неповнолітні діти)

іншого житла на підконтрольній Україні території та відсутність раніше отриманої державної житлової допомоги. Текст: <https://focus.ua/uk/economics/734455-zhitlo-dlya-vpo-hto-otrimaye-2-mln-griven-na-kupivlyu-neruhomosti-nazvano-kategoriji>

70. Харківська ОВА посилює підтримку ветеранів і їхніх родин [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 3 груд. [№ 485]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що заступниця голови Харківської ОВА Віта Ковальська провела робочу зустріч із фахівцями зі супроводу ветеранів і демобілізованих осіб, під час якої обговорили виконання політики в регіоні та шляхи вдосконалення системи підтримки на рівні громад. Серед ключових питань – механізми надання державних послуг, взаємодія з територіальними центрами комплектування (ТЦК) та соціальної підтримки, реєстрація у черзі на житло, отримання статусу інвалідності та оформлення юридичних прав для ветеранів без родичів. Окрему увагу приділено підвищенню кваліфікації фахівців, створенню електронних кабінетів та видачі посвідчень спеціалістам супроводу. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/388940>*

71. Шатарська Т. Військові пенсії: правове регулювання, актуальні спори та перспективи реформування [Електронний ресурс] / Таміла Шатарська // Юрид. практика. – 2025. – 12 груд. – Електрон. дані. *Розглянуто питання пенсійного забезпечення військовослужбовців. Висвітлено нормативну базу та проблематику правозастосування перерахунку пенсій. Проаналізовано судову практику та вказано, що суди адміністративної юрисдикції формують правовий підхід, спрямований на реальне забезпечення та відновлення прав військових пенсіонерів. Окреслено загальні тенденції у судових справах та наголошено, що величезна кількість судових спорів в категорії пенсійних виплат підтверджують систематичне невиконання державних гарантій у сфері пенсійного забезпечення, через що громадяни змушені відстоювати свої права виключно у судовому порядку. Окрему увагу приділено питанням індексації військових пенсій та визначено*

перспективи реформування системи військового пенсійного забезпечення. Зроблено висновок, що подальше удосконалення правового регулювання та практики нарахувань є ключовою умовою для відновлення довіри військовослужбовців та формування прозорої й ефективної системи соціального забезпечення. Текст: <https://pravo.ua/viiskovi-pensii-pravove-rehuliuvannia-aktualni-spory-ta-perspektyvy-reformuvannia/>

72. **Шевчук А. Стало відомо, скільки ветеранів буде в Україні після війни** [Електронний ресурс] / А. Шевчук // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 28 листоп. — Електрон. дані. Наведено коментарі Прем'єр-міністерки Юлії Свириденко після наради з представниками Коаліції ветеранських громадських організацій 27.11.2025. За її словами, в Україні після війни буде 5 - 6 млн ветеранів і членів їхніх сімей: саме тому ветеранська політика має бути органічно інтегрована в усі сфери життя. Очільниця уряду анонсувала, що Міністерство ветеранів разом із громадськими організаціями проведе обговорення з Мінохорони здоров'я та Мінекономіки пропозицій у сферах медицини та працевлаштування ветеранів. Прем'єрка також додала, що уряд візьме у роботу питання доступу до складання водійських іспитів для ветеранів із інвалідністю після навчання у безбар'єрних автошколах: до цього залучать Міністерство внутрішніх справ (МВС). Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4836208-stalo-vidomo-skilky-veteraniv-bude-v-ukraini-pislia-viiny>

73. **Шевчук А. Уряд знизив ставку за іпотекою для мобілізованих військових** [Електронний ресурс] / А. Шевчук // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2025. – 11 груд. — Електрон. дані. Як повідомила прем'єр-міністерка Юлія Свириденко в Telegram, Кабінет Міністрів України (КМ України) знизив ставку за пільговими іпотечними кредитами за державною програмою «ЄОселя». За її словами, рішення уряду дозволить військовим, які мобілізувалися, оформлювати іпотеку під 3 % замість 7 %: таким чином створено рівні можливості - як для мобілізованих, так і для тих, хто служить за контрактом. Указано, що уряд установив чіткі ліміти на площу житла,

щоб програма залишалася соціально орієнтованою: квартира - до 115,5 кв. м; будинок - до 125,5 кв. м. Оформити іпотеку за програмою можна через застосунок «Дія». Ю. Свиріденко відзначила, що вже 21 864 українських родин отримали власну домівку завдяки пільговій іпотеці; зокрема 6438 військових і ветеранів змогли завдяки їй придбати житло. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4839684-uriad-znyzyv-stavku-za-ipotekoui-dlia-mobilizovanykh-viiskovykh>

74. **Щодо реалізації права на відпустку звільненим з полону військовослужбовцям** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 19 груд. [№ 496]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Верховна Рада України (ВР України) 18.12.2025 ухвалила за основу та в цілому проєкт Закону про внесення змін до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо реалізації права на відпустку звільненим з полону військовослужбовцям (реєстр. № 14092). Зазначено, що Законом врегульовано питання права звільнених з полону військовослужбовців на отримання додаткової відпустки зі збереженням грошового забезпечення тривалістю 90 календарних днів без поділу на частини без умов прийняття рішення про продовження / звільнення з військової служби на момент надання такої відпустки та гарантування права таких військовослужбовців на звільнення з військової служби, передбаченого підпунктом «д» п. 2 ч. 4 ст. 26 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу». Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389428>

75. **Щодо місць поховання загиблих (померлих) осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2025. – 19 груд. [№ 496]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що Верховна Рада України (ВР України) 18 грудня 2025 р. ухвалила за основу проєкт Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо місць поховання загиблих (померлих) осіб, які захищали незалежність,

суверенітет та територіальну цілісність України (реєстр. № 13693). Метою законопроекту є впровадження єдиних підходів до створення, утримання в належному стані місць поховання загиблих (померлих) осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, та унормування питання створення військових меморіальних кладовищ в областях України та Автономній Республіці Крим. Текст: <https://www.golos.com.ua/article/389430>

76. **Юрбізнес у фокусі змін: ветеранські політики, управлінські стратегії та нові інструменти просування - на PLS 2025** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2025. – 9 груд. – Електрон. дані. *Йдеться про роботу третьої сесії "Law Firm Settings" XII Міжнародного форуму з просування юридичних послуг, присвяченої сучасним аспектам розвитку юридичних фірм в Україні. Учасники заходу обговорили широке коло питань, серед яких: інтеграція та повернення ветеранів до цивільного життя; ефективні моделі організації роботи фірми; інструменти системного розвитку; роль PR Litigation; підходи до формування довіри клієнтів та утримання команди; використання штучного інтелекту (ШІ) в юридичному бізнесі. Зокрема своїм баченням щодо підтримки та стратегії повернення ветеранів до роботи в цивільному житті поділилися співзасновниця правозахисного центру "Принцип" Любов Галан і засновник юридичної компанії "Міллер", співзасновник центру "Принцип", ветеран війни Масі Найєм. Відкриваючи сесію, Масі Найєм наголосив, що ветеранська політика в корпоративному секторі повинна мати системний характер і базуватися на чітких стандартах, які дозволяють створювати прозорі та справедливі умови для всіх учасників процесу, а інтеграція ветеранів у юридичний бізнес не може бути шаблонною і потребує врахування індивідуальних обставин кожного співробітника.* Текст: <https://pravo.ua/iurbiznes-u-fokusi-zmin-veteranski-polityky-upravlinski-stratehii-ta-novi-instrumenty-prosuvannia-na-pls-2025/>

**Підготовлено відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

**Відповідальний за випуск: Зайченко Н. Я.
21.12.2025 р.**